

Srednja zdravstvena šola Ljubljana

Poljanska cesta 61

1000 Ljubljana

KAKOVOST V ZDRAVSTVENI NEGI

1. DEFINICIJA KAKOVOSTI V ZDRAVSTVU IN KDO JE ODGOVOREN ZANJO?

Kakovost v zdravstvu je zagotavljanje primerne zdravstvene oskrbe in težnja k nenehnemu izboljševanju le-te.

Za kakovost smo odgovorni vsi izvajalci zdravstvenih storitev.

2. SISTEMSKI PRISTOP V ZDRAVSTVU: DOPOLNITE:

Po vstopu v EU smo v Slo začeli s sistemskim pristopom h KAKOVOSTI in VARNOSTI v ZDRAVSTVU.

Osnova tega pristopa je oblikovanje je OBLIKOVANJE MERIL, MERJENJE in DOKUMENTIRANJE PROCESOV v ZDRAVSTVENIH USTANOVAH, ki vplivajo na KAKOVOST ZDRAVSTVENE OSKRBE.

3. Kakovost je proces nenehnega izboljševanja – kar pomeni: NENEHNO PREVERJANJE, OCENJEVANJE, ANALIZIRANJE IN IZBOLJŠANJE STORITEV

KAKO VIDIJO KAKOVOST V ZDRAVSTVU BOLNIK IN KAKO DIREKTOR ZDR.USTANOVE?

Bolnik jo vidi drugače kot zdravnik.

Direktor zdravstvene ustanove drugače kot medicinska sestra in drugo zdravstveno osebje.

4. KATERA 2 VIDIKA ZDRAVSTVEN OSKRBE POZNAMEO?

- ❖ Kakovost z vidika uporabnikov storitev – pacientov
- ❖ Kakovost z vidika izvajalcev storitev – zdr. delavcev

5. OBKROŽI PACIENTOVE PRAVICE:

- ❖ *Pravica do dostopa do zdravstvene oskrbe in zagotavljanja preventivnih storitev*
- ❖ *Pravica do enakopravnega dostopa in obravnave pri zdravstveni oskrbi*
- ❖ *Pravica do proste izbire zdravnika in izvajalca zdr. storitev*
- ❖ *Pravica do primerne, kakovostne in varne zdravstvene oskrbe*
- ❖ *Pravica do spoštovanja pacientovega časa*
- ❖ *Pravica do obveščeniosti in sodelovanja*
- ❖ *Pravica do samostojnega odločanja o zdravljenju*
- ❖ *Pravica do upoštevanja vnaprej izražene volje*
- ❖ *Pravica do preprečevanja in lajšanja trpljenja*
- ❖ *Pravica do drugega mnenja*
- ❖ *Pravica do seznanitve z zdravstveno dokumentacijo*

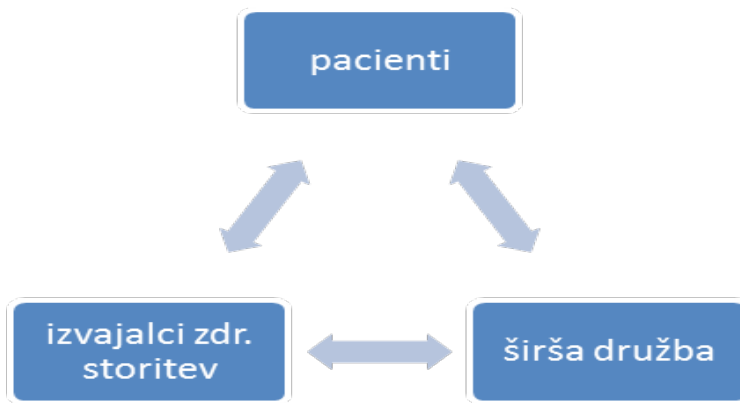
- ❖ *Pravica do varstva zasebnosti in varstva osebnih podatkov*
- ❖ *Pravica do obravnave kršitev pacientovih pravic*
- ❖ *Pravica do brezplačne pomoči pri uresničevanju pacientovih pravic*

6. NAŠTEJ IN OPIŠI POSAMEZNA NAČELA KAKOVOSTI!

- ❖ **1.načelo: Uspešnost** – uspešnost zdravstvene obravnave je doseganje želenih izidov zdravljenja
Ali naši posegi izboljšajo zdravstveno stanje pacienta?
- ❖ **2.načelo: Varnost** – je zmanjševanje varnostnih zapletov pri pacientih med diagnostičnimi postopki, zdravljenjem, zaščito in rehabilitacijo in izogibanje, preprečevanje ali popravljanje varnostnih zapletov.
Ali bomo škodili pacientu?
- ❖ **3.načelo: Pravočasnost** – pravočasno zdravljenje je primeren čas, ko je to dosegljivo glede na pacientove potrebe
Koliko časa mora pacient čakati?
- ❖ **4.načelo: Učinkovitost** – učinkovita zdravstvena obravnava je razmerje med izidi zdravljenja in uporabljenimi viri
Ali lahko storimo ceneje z enakim izidom?
- ❖ **5.načelo: Enakost** – enakost zdravstvene obravnave je nediskriminacijsko obravnavanje pacienta
Ali prihaja do razlikovanja na podlagi spola, starosti, socialnega statusa...?
- ❖ **6.načelo: osredotočenje na pacienta** – zagotavlja spoštovanje pacientovih vrednot, upoštevanja izraženih potreb in možnosti izbire, zdravljenje bolečine, usklajevanje, povezovanje in nepretrganost zdravstvene obravnave, obveščenosti, udobno okolje, stik s svojci in prijatelji ter drugimi izbranimi osebami, prostovoljno navzočnost izbrane osebe, če to ni proti interesom zdravstvene obravnave.
Ali zdravimo paciente tako kot bi zdravili lastne starše ali otroke?

7. ZA KATERO NAČELO VELJA NASLEDNJA TRDITEV...? → 6.vprašanje

8. KDO SODELUJE V ZDRAVSTVENEM SISTEMU KAKOVOSTI?

9. DEFINICIJA KAKOVOSTI V ZN!

Kakovost je skladnost med dejansko zdravstveno nego in predpisanimi kriteriji.

10. KATERI SO OSNOVNI KRITERIJI KAKOVOSTI V ZDRAVSTVENI NEGI?

- ❖ Uspešnost
- ❖ Varnost
- ❖ Pravočasnost
- ❖ Učinkovitost
- ❖ Enakost
- ❖ Osredotočenje na pacienta

11. POVEŽITE PODROČJA KAKOVOSTI Z BESEDILOM!

- ❖ *Kakovost metodologije in tehnologije dela: sem sodi učinkovitost, strokovnost, spretnost, varnost, skrbnost, primernost*
- ❖ *Kakovost zaposlenih - medsebojni odnosi: tu gre za strokovnost, ki se kaže v sposobnostih zaposlenih spoštovati osebnost pacienta, zaupanju, posredovanju ustreznih informacij, pacientovi avtonomiji, enakopravnosti*
- ❖ *Kakovost organiziranja: to področje označujejo varnost, udobnost, neprekinjenost, učinkovitost, opremljenost*

12. KAJ VSEBUJE KAKOVOSTNA ZN? OBKROŽITE PRAVILNO TRDITEV!

- ❖ *Visoka stopnja strokovnosti*
- ❖ *Učinkovita izraba virov(človeških, finančnih in materialnih)*
- ❖ *Čim manjše tveganje za pacienta*
- ❖ *Pozitiven vpliv na njegovo zdravje*
- ❖ *Bistveni kazalec kakovostne ZN pa je zadovoljstvo pacienta*

13. KAJ JE POTREBNO ZA KAKOVOSTNO ZDRAVSTVENO NEGO?

- ❖ Ocenjevanje kakovosti
- ❖ Zagotavljanje kakovosti
- ❖ Izboljševanje kakovosti
- ❖ Kontrola kakovosti
- ❖ Vodenje ali celovito upravljanje kakovosti

13.KATERA SO NAČELA ZA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI? VSTAVI MANJKAJOČE BESEDE!

- ❖ *Odkrivanje in uporaba najboljših izidov za doseganje odličnosti*
- ❖ *Natančna opredelitev ciljev kakovosti*
- ❖ *Nadzor znotraj stroke*
- ❖ *Kakovosti naklonjeno vodstvo*
- ❖ *Vključevanj pacientov*

14. VSTAVITE POJME: OCENJEVANJE, ZAGOTAVLJANJE, STALNO IZBOLJŠEVANJE

15. RAZLOŽITE POJME: OCENJEVANJE/ZAGOTAVLJANJE/STALNO IZBOLJŠANJE!

- ❖ Ocenjevanje: je postopek pri katerem z uporabo primernih metod in izbranih kriterijev primerjamo med seboj opravljeno in dogovorjeno zdravstveno oskrbo
- ❖ Zagotavljanje: je proces sistematičnega opisovanja, merjenja in vrednotenja ZN
- ❖ Stano izboljšanje: je proces, ki sedi fazi ocenjevanja in zagotavljanja kakovosti ter odpravljanja ugotovljene ovire oz. težave in dviguje kakovost na višjo raven

16. OBKROŽITE PRAVINE TRDITVE! (STOPNJE KAKOVOSTI)!

17. RAZLOŽITE POSAMEZNE STOPNJE KAKOVOSTI!

- ❖ Stopnja 0 - ogrožujoča zdravstvena nega:
Takšna zdravstvena nega je nesprejemljiva
- ❖ Stopnja 1 - varna zdravstvena nega:
  - Pri takšni ZN pacientu:
    - Zagotovimo najnujnejše potrebe
    - Pacientu ne škodujemo

- Zdravstvena nega teče po rutinski shemi
- Ni individualnih načrtov ZN
- ZN je sprejemljiva

❖ Stopnja 2 – **primerna zdravstvena nega**

- Poleg najnujnejših potreb, pacientu zagotovimo tudi vse tiste želje in potrebe, ki jih pacient sam izraža
- Vendar ZN načrtujemo brez direktnega vključevanja

❖ Stopnja 3 – **optimalna zdravstvena nega**

- MS nudi pacientu načrtovano zdravstveno nego
- Pacient in njegovi svojci so aktivno vključeni v načrtovanje in vrednotenje ZN

18. NAŠTEJ 5 NAČINOV KAKO DOSEČI OPTIMALNO ZDRAVSTVENO NEGO IN RAZLOŽI KAJ JE OPTIMALNA ZDRAVSTVENA NEGA!

❖ Načela kako doseči optimalno ZN:

- Upošteevamo pacientovo individualnost
- Upošteevamo njgove pravice – zakon o pacientovih pravicah
- Upošteevamo njegovo družino
- Pacientu ponudimo možnost izbire
- Pacientu zagotovimo njegovo fizično, psihično in duhovno ugodje

❖ Optimalna zdravstvena nega je

19. V KATEREM DOKUMENTU SO ZBRANE NACIONALNE USMERITVE ZA RAZVOJ KAKOVOSTI V ZDRAVSTVU?

Nacionalna strategija kakovosti in varnosti v zdravstvu za obdobje 2010 – 2015

20. KATERA JE CILJNA POPULACIJA ZA NACIONALNI STRATEŠKI NAČRT? OBKROŽITE!

Ciljna populacija: vodstva zdravstvnih ustanov in zaposleni v zdravstveni dejavnosti

21. NAŠTEJ 5 VREDNOT, KI SO POTRBNNE ZA IZVAJANJE STRATEGIJE!

- ❖ Odgovornost
- ❖ Poštenost
- ❖ Timsko delo
- ❖ Prijaznost
- ❖ Komunikacija

- ❖ Spoštljivost
- ❖ Sočutnost

22. KOLIKO STRATEŠKIH CILJEV JE PREDSTAVLJENIH V STRATEGIJI? NAVEDITE JIH!

4 strateške cilje

- ❖ 1. Strateški cilj: Razvoj sistematičnega vodenja kakovosti in varstva
- ❖ 2. Strateški cilj: Razvoj kulture varnosti in kakovosti
- ❖ 3. strateški cilj: Vzpostavitev sistema izobraževanja in usposabljanja s področja kakovosti ter varnosti
- ❖ 4. Strateški cilj: Razvoj sistemov za izboljšanje uspešnosti in učinkovitosti zdravstvene oskrbe

23. PRED BESEDILOM VSTAVITE USTREZNO ŠTEVILKO, GLEDE NA TO KATERI STRATEŠKI CIL OPISUJE!

Preberi na listu

24. OBKROŽITE PRAVILEN NAMEN NPR.1. STRATEŠKEGA CILJA:

Primer: namen tega cilja je

- a) Vzpostaviti
- b) Izobraziti...

25. NAŠTEJ KAZALNIKE KAKOVOSTI V ZDRAVSTVU!

26. DEFINICIJA STANDARDA V ZN OZ. NEGOVALNEGA STANDARDA!

Negovalni standard je veljavna definicija kakovosti zdravstvene nege, ki vključuje kriterije, s katerimi lahko vrednotimo učinkovitost.

27. Standard ZN je veljaven, če vsebuje kriterije za vrednotenje ZN.

28. Kriterij je merilo, ki služi za vrednotenje, primerjanje ali presojanje.

29. OBKROŽITE LASTNOSTI KRITERIJEV!

- ❖ *Merljivost*
- ❖ *Specifičnost*

- ❖ *Razumljivost*
- ❖ *Sodobnost*
- ❖ *Jasnost*
- ❖ *primernost*

30. NA KATERIH RAVNEG POSTAVLJAMO STANDARDE V ZN?

- ❖ *Stroka*
- ❖ *Delovno področje*
- ❖ *Specialnost*

31. OBKROŽITE KJE SE POSTAVLJAJO STANDARDI ZN NA DELOVNEM PODROČJU/STROKI/SPECIALNI LOKALNI RAVNI!

- ❖ *Stroka:*
- ❖ *Delovno področje: bolnišnica, dom starejših občanov, ZD*
- ❖ *Specialnost: klinika, bolniški oddelek, služba znotraj ZD*

32. KAJ DOLOČAJO STANDARDI ZN?

Določajo prakso zdravstvene nege in predstavljajo:

- Vsebino ZN
- Kakšni viri so potrebni (struktura)
- Kaj naj bo storjeno (proces)
- Kakšne koristi ima pacient (izid)

33. NAVEDITE NEKAJ NAMENOV STANDARDOV ZN!

- ❖ *Višja kakovost ZN*
- ❖ *Enotna podlaga za učenje in praktično delo s študenti in dijaki*
- ❖ *Omogoča ustrezno kadrovske sestavo*
- ❖ *Omogočajo delitev med različnimi izvajalci zdravstvene obravnave*
- ❖ *So pripomoček pri načrtovanju, izvajanju, vrednotenju ZN*

34. NAŠTEJTE VRSTE STANDARDOV!

- ❖ *Standardi strukture*
- ❖ *Standardi procesa*
- ❖ *Standardi vsebine*
- ❖ *Standardi izida*

35. POVEŽITE PRAVILNE TRDITVE! NA ENI STRANI BODO NANIZANE VRSTE STANDARDOV, NA DRUGI STRANI BODO NAPISANA VPRAŠANJA. (npr. kaj bomo naredili - standard procesa

- Preberi si list

36. PRED BESEDILOM VSTAVITE USTREZNO ŠTEVILKO, GLEDE NA TO KATERO VRSTO STANDARDOV OPISUJE!

- Preberi si list

37. DOPOLNITE: ZNAČILNOSTI STANDARDOV: Odražajo SODOBNO ZN NA RAZLIČNIH PODROČJIH.

38. Lastnosti , ki so značilne za dobre standarde, prikazujemo s kratico RUMBA.

39. KAJ POMENI POSAMEZNA ČRKA KRATICE RUMBA (ali boste povezali odgovore ali samo napisali slovenski prevod)!

- ❖ R - primerni, realni, ustrezni
- ❖ U - razumljivi
- ❖ M - merljivi
- ❖ B - objektivni
- ❖ A - dosegljivi, izvedljivi

40. KAJ LAHKO STANDIRIZIRAMO V ZN! OBKROŽITE!

- ❖ *Vse negovalne intervencije*

41. NAŠTEJ PRVIH 5 NAJPOMEMBNEJŠIH DRŽAVNIH ORGANOV SLO!

- ❖ DZ
- ❖ DS
- ❖ Predsednik RS
- ❖ Vlada
- ❖ Državna uprava

42. PRAVILNO POVEŽITE RAZLIČNE DRŽAVNE ORGANE Z RAZLIČNIMI VEJAMI OBLASTI

43. PRAVILNO POVEŽITE PREDSTAVNIKE Z RAZLIČNIMI DRŽAVNIMI ORGANI!

44. KAJE JE POKLICNA IN KAJ NEPOKLICNA IMUNITETA?

- ❖ Poklicna imuniteta – poslanec kazensko ne odgovarja za svoje javno mnenje in za glas, ki ga odda
- ❖ Nepoklicna imuniteta - poslanec kazensko ne odgovarja za prekrške, katerih zaporna kazen znaša manj kot 5 let.

45. OBKROŽITE NALOGE VLADE / DZ / PREDSEDNIKA RS!

- ❖ Naloge DZ: odloča o:
  - Spremembi ustave
  - Sprejema zakone
  - Voli, imenuje, razrešuje: predsednika vlade, ministre, predsednika DZ, guvernerja centralne banke, sodnike...
  - Zaupnici in nezaupnici vladi
  - O obtožbi predsednika RS, vlade, ministrov
  - O razglasitvi izrednega, vojnega stanja
- ❖ Naloge predsednika RS:
  - Predstavlja SLO doma in v tujini (govori, obiski)
  - Vrhovni poveljnik obrambnih sil
  - Razglašča zakone
  - Odloča o pomilostitvah
  - Imenuje veleposlanike → zastopniki naše države
  - Neposredne, splošne, tajne volitve (za 5 let)
- ❖ Naloge vlade:
  - Usmerja, usklajuje izvajanje politike

46. KDO JE LAHKO PREDLAGATELJ ZAKONA?

Vlada, 5000 volilcev, DS, poslanec

47. KDAJ ZAČNE ZAKON VELJATI? (OBKROŽI!)

Po objavi v uradnem listu

48. NAŠTEJ NEKAJ MINISTROV V SLO!

- ❖ Katarina Kresal
- ❖ Irma Pavlinič Krebs
- ❖ Darja Radić
- ❖ Aleš Zalar
- ❖ Patrik Vlačič
- ❖ Ljubica Jelušič

49. DOPOLNITE BESEDILO!

- ❖ Svoboda gibanja
- ❖ Št. Članic: 27
- ❖ Zastava: 12 zvezdic → simbol popolnosti, celovitosti, in enotnosti
- ❖ Himna: oda radosti
- ❖ Dan Evrope: 9.maj